

Iitin kuntastrategia 2026-2030

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.1.2026 § 6

Ihastu Iittiin!

Toimintaympäristön näkymät

Iitti on noin 6 400 asukkaan kunta Päijät-Hämeessä. Sijainti noin 1,5 tunnin juna- ja ajomatkan päässä pääkaupunkiseudulta ja reilut 20 minuuttia lähikaupungeista tekee kunnasta saavutettavan sekä asumisen että yritystoiminnan näkökulmasta. Iitti tunnetaan yhteisöllisenä, turvallisenä ja luonnonläheisenä asuinpaikkana, jossa aktiiviset kyläyhteisöt ovat keskeinen osa kunnan identiteettiä.

Kunnan elinkeinoelämää tuovat vahvuutta useat tunnetut yritykset sekä KymiRing. Pohjois-Euroopan korkeimman luokituksen omaavana kilparatana KymiRing tarjoaa kunnalle merkittävää potentiaalia matkailun, tapahtumien ja yritysyhteistyön kasvattamiseen. Lisäksi vireillä olevat tuuli- ja aurinkovoimahankkeet voivat vahvistaa kunnan elinvoimaa ja tuoda uusia investointeja.

Iitin keskeinen haaste on negatiivinen väestönkasvu. Muuttoliike on kuitenkin mahdollisuus, ja lapsiperheiden muutto Iittiin näkyysinä, että koulujen aloittavat ikäluokat ovat syntyneitä suurempia. Väestönkehityksen tasapainottaminen edellyttää asumisen kehittämistä, palveluiden vahvistamista ja kunnan tunnettuuden lisäämistä.

Kunnan talous on vakaalla pohjalla ja tase ylijäämäinen. Pitkän aikavälin talousnäkymät ovat kohtuulliset, mutta edellyttävät harkittua taloudenpitoa ja veropohjan vahvistamista yritystoiminnan kehittämisen ja sisään muuton kasvattamisen avulla.

Strategiakaudella merkittävä toimintaympäristön muutos on Valtatie 12:n siirtyminen uudelle linjaukselle. Tämä avaa mahdollisuuksia uusille yritys- ja maankäyttöalueille erityisesti eritasoliittymien ympärillä, mutta voi samalla haastaa Kausalan keskustan elinvoimaa liikenteen ohjautuessa keskustan ohi. Muutoksen odotetaan kuitenkin antavan kokonaisuutena kunnalle positiivisen kehityssykyksen.

Iitti on viime vuosina panostanut vahvasti kuntapalveluihin, kuten liikuntapaikkoihin, päiväkoteihin ja kirjastoon. Kunta on käynnistänyt hankkeen uuden yläkoulun ja lukion kattavan yhteiskoulun rakentamiseksi. Nämä investoinnit turvaavat palveluiden laatua, tukevat kunnan vetovoimaa ja vahvistavat tulevaisuuden kasvuedellytyksiä.

Ihastu Iittiin!

Yhteenvetona Iitti on kehittyvä, turvallinen ja aktiivinen kunta, jonka vahvuuksia ovat saavutettavuus, yhteisöllisyys, yritystoiminnan potentiaali ja vastuulliset investoinnit. Kunnalla on hyvät lähtökohdat rakentaa tulevaisuuden elinvoimaa. Samalla väestönkehityksen haasteet, Kausalan keskustan elävöittäminen ja veropohjan vahvistaminen edellyttävät määrätietoista ja ennakoivaa johtamista strategiakauden aikana.

Strateginen arvopohja

litin kunnassa arvot eivät ole vain sanoja – ne ovat tekoja ja valintoja, jotka ohjaavat kaikkea tekemistämme. Arvomme tukevat kunnianhimoista tavoitettamme: litti ei seuraa kehitystä, vaan johtaa sitä.

Vastuullisuus

Toimimme viisaasti – huomioimme päätöksiemme vaikutukset sekä nykyhetkeen että tulevaisuuteen. Teemme oman osamme ilmasto- ja ympäristötyöstä. Valintamme tukevat kunnan jatkuvuutta, yhteistä hyvää ja turvallista elinympäristöä. Vastuullisuus näkyy litissä arjessa tekoina, ei vain puheina.

Avoimuus

Puhumme asioista suoraan ja selkeästi. Kerromme ajoissa, mitä suunnittelemme ja miksi – ja kuuntelemme kuntalaisia. Avoimuus rakentaa luottamusta ja tekee litistä kunnan, jossa jokaisen ääni kuuluu.

Ihastu Littiin!

Yhteisöllisyys

litissä tehdään yhdessä. Kunta luo asukkaille, yrityksille ja yhdistyksille mahdollisuuksia muodostaa verkostoja, joissa autetaan, kannustetaan ja onnistutaan yhdessä. Yhteisöllisyys on iittiläisen elämän peruskivi – lämmin, aito ja vahva.

Rohkeus

Uskallamme tehdä ratkaisuja, jotka vievät littiä eteenpäin. Tartumme mahdollisuuksiin, kokeilemme uutta ja puolustamme omaleimaista littiä myös silloin, kun tie ei ole helppo. Rohkeus on tekemisen ja elinvoiman lähde, joka erottaa meidät muista kunnista.

litiin strateginen tahtotila

---

litti on tulevaisuudessa seudun **kasvuhaluikkain, yrittäjämönteisin ja yhteisöllisin kunta** – paikka, jossa hyvä elämä, työ ja yhteisö kohtaavat.

Tavoitteenamme ei ole vain pysyä mukana kehityksessä, vaan **voittaa kilpailu asukkaista, työpaikoista ja hyvästä maineesta ympäröiviin kaupunkikuntiin nähden.**

Ihastu Iittiin!

Tavoiteltavat strategiset voitot

---

1. **Nettomuuton kasvu** – positiivisen muuttoliikkeen ja asumisen vahvistaminen.
2. **Työpaikkojen lisääntyminen** – litti yrittäjyyden kasvun ja uusien työpaikkojen kärkeen.
3. **Talous tasapainossa** – Turvataan kunnan tulevaisuus ja luodaan taloudellista liikkumavaraa.
4. **Kuntaimagon vahvistaminen** – litti tunnetaan positiivisena, elinvoimaisena ja yhteisöllisenä kuntana.

Ihastu Iittiin!

1. Nettomuuton kasvu – positiivisen muuttoliikkeen ja asumisen vahvistaminen

---

Tavoite: Kääntää muuttoliike nousuun ja kasvattaa muuttovoitto pysyvästi positiiviseksi vuoteen 2030 mennessä.

Kilpailuetu: Luonnonläheinen, turvallinen ja väljä asumisympäristö – edullisemmin ja väljemmin kuin lähiseudulla.

Toimenpiteet:

- Tuetaan uusia asuinrakennushankkeita ja kehitetään iittiläinen tyyppitalo-konsepti.
- Toteutetaan vapaa-ajan asunnoista vakituisiksi kodeiksi -ohjelma ja viestitään aktiivisesti kesäasukkaille.
- Käynnistetään ”Tule kotiin littiin” -(paluu)muuttajakampanja muuttajatutkimuksen pohjalta.
- Rakennetaan ”Etätyö litissä” -brändi: työtiloja, nopea yhteysverkko ja palvelut etätyön tueksi yhteistyössä yrittäjien kanssa.
- Toteutetaan tie- ja liittymämarkkinointi: kyltit, opasteet ja näkyvyys uudistuvan VT12-liittymissä.
- Parannetaan kunnan houkuttelevuutta lapsiperheille ja asumiselle ajanmukaisilla varhaiskasvatus- ja koulupalveluilla sekä monipuolisilla kulttuuri- ja liikuntapalveluilla.
- Pilotoidaan rohkeasti kokeilumalleja vahvistamaan muuttohalukkuutta.

Ihastu Iittiin!

2. Työpaikkojen lisääntyminen – litti yrittäjyyden kasvun ja uusien työpaikkojen kärkeen

---

Tavoite: Lisätä työpaikkoja 130 vuoteen 2030 mennessä.

Kilpailuetu: litti on nopeampi, joustavampi ja yrittäjälähtöisempi kuin suuremmat naapurinsa.

Toimenpiteet:

- Laaditaan litille tavoitteellinen elinvoimasuunnitelma ohjaamaan yrittämisen ja asumisen tavoitteita.
- Rakennetaan Ladeciin tukeutuen ”Kasva litissä” -yritysohjelma: toimitiloja, verkostoja ja neuvontaa mikro- ja kasvuyrityksille.
- Vahvistetaan yritysvaikutusten arviointia kaikissa merkittävissä päätöksissä.
- Järjestetään teemoitettuja tilaisuuksia yrityksille vähintään 4 kertaa vuodessa yhteistyössä Ladecin kanssa ja tiivistetään vuoropuhelua.
- Kaavoitetaan ja markkinoidaan yritystontteja VT12-varteen, jatketaan yritystalo-konseptia ja kannustetaan uusia yrityksiä ”startti-vuodella”.
- Hyödynnetään KymiRingin ja VT12-liittymien potentiaali matkailussa, logistiikassa ja palveluissa.
- Suunnitellaan ja toteutetaan työllisyyden hoidon litin malli.
- Vahvistetaan edellytyksiä yritysten yhteistyölle oppilaitosten kanssa uusien innovaatioiden ja työvoiman turvaamiseksi.

Ihastu Littiin!

3. Talous tasapainossa – Turvataan kunnan tulevaisuus ja luodaan taloudellista liikkumavaraa

---

Tavoite: Turvataan kunnan tulevaisuus ja luodaan taloudellista liikkumavaraa.

Kilpailuetu: litti on seudun tehokkain ja ennakoivin eurojen käyttäjä.

Toimenpiteet:

- Kasvava väestö ja työllisyys nostavat verotulot kestäväälle tasolle.
- Toteutetaan tarkka investointiohjelma: vain tuottavia ja palvelukykyä vahvistavia hankkeita.
- Käynnistetään omaisuuden hallintastrategia: käyttö, realisointi ja uudelleenkäyttö tehokkaasti.
- Otetaan käyttöön tilatehokkuusindeksi kustannusten ja käytön seurantaan.
- Päättäjät sitoutuu nelivuotiseen talousraamiin ja realistisiin tavoitteisiin.
- Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on kunnan vahvuus ja sen hyvinvointiin kiinnitetään huomiota
- Tehdään tiivistä yhteistyötä TE-palveluiden kanssa työllisyyden kasvattamiseksi ja valtion maksujen vähentämiseksi.

Ihastu Littiin!

4. Kuntaimagon vahvistaminen – litti tunnetaan positiivisena, elinvoimaisena ja yhteisöllisenä kuntana

---

Tavoite: Vuoteen 2030 mennessä litti on seudun positiivisimmin tunnettu kunta.

Kilpailuetu: Aitous, yhteisöllisyys ja rohkea positiivisuus – erottautumistekijät, joita suuremmat kunnat eivät voi kopioida.

Toimenpiteet:

- Rakennetaan yhtenäinen litti-brändi.
- Hyödynnetään Vuolenkosken ja Kirkonkylän valtakunnallinen näkyvyys markkinointikampanjoissa.
- Käynnistetään ”litti ylpeänä esiin” -kampanja, joka nostaa esiin kuntalaisten tarinoita ja onnistumisia.
- Nostetaan tunnustetut vetovoimatekijät mm. vesistöt, harrastusmahdollisuudet ja lapsiystävällisyys markkinointiviesteihin.
- Käytetään itseironista, lämminhenkistä huumoria kuntaviestinnässä erottumisen välineenä.
- Laajennetaan näkyvyyttä Lahden ja Kouvolan media-alueilla – litti esiin seudullisesti.
- Edistetään uusiutuvan energian hankkeita osana modernia ja vastuullista kuntaimagoa.
- Rakennetaan kansainvälisiä yhteyksiä litin lukion, Musiikkijuhlien, KymiRingin ja muiden yritysten kautta.
- Kehitetään palautteen keräämiseen uusia toimintamalleja esim. suosittelijabarometri tai vastaava tapa.

Ihastu Littiin!

Strategian seuranta ja arviointi

- Kuntastrategian on tarkoitus tukea viranhaltija- ja luottamushenkilöjohtamista sekä päätöksentekoa.
- Strategian toimeenpano perustuu viestintään, toimijoiden sitouttamiseen ja vastuiden jakamiseen.
- Toteutumisen seurantavastuu on kunnanhallituksella ja johtoryhmällä.
- Jokaiselle tavoiteltavalle strategiselle voitolle nimetään vastuuhenkilöt ja mittarit.
- Tulokset raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle puolivuositain.
- Vuosittain julkaistaan ”litin kehitysraportti”, jossa arvioidaan onnistumiset ja päivitetään tavoitteet.
- Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan (Kuntalaki 110§).
- Strategia elää – sitä tarkastellaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

Ihastu Iittiin!

Strategian liitteet

Ihastu Iittiin!

Mittareihin liittyvät huomiot

- Vuositasolla seurattavia mittareita valitaan korkeintaan 3–6 per strateginen tavoite, jotta seuranta pysyy hallittavana.
- Mittarit yhdistetään selkeisiin vastuuhenkilöihin ja raportointiin.
- Mittareihin pyritään lisäämään kilpailuasema naapurikuntiin nähden – esim. Iitti vs. Lahti/Kouvola työpaikkojen kasvu, tunnettuus, asukasluku.
- Sekä määrälliset että laadulliset mittarit yhdistävät strategian arvot ja tavoitteet: esimerkiksi asukas- ja yritystyytyväisyys, kuntaimagon tunnettuus, osallistuminen yhteisöllisiin hankkeisiin.

Ihastu Iittiin!

1. Nettomuuton kasvu – positiivisen muuttoliikkeen ja asumisen vahvistaminen

Mittari	Kuvaus	Tavoite/arvio	Seurannan lähde
Väestön muuttoliike	Nettomuutto vuodessa	positiivinen	Väestötilasto, väestötietojärjestelmä
Asumisen rakentaminen	Myönnetyt rakentamisluvat	12 lupaa/vuosi	Rakennusvalvonta
Kesäasuntojen vakinaistaminen	Kesäasunnoista vakituisiksi kodeiksi muuttaneiden määrä	5 asuntoa/15 asukasta/vuosi	Kiinteistörekisteri, kyselyt
(Paluu)muuttajien määrä	”Tule kotiin littiin” -kampanjan kautta muuttaneet	Nettomaassamuutto +10 henkilöä/vuositasolla	Kampanjaseuranta, ilmoitukset, väestötietojärjestelmä
Etätyötilojen käyttöaste	Käyttäjämäärä ja kuukausittainen varausprosentti	tilojen määrän kehitys kpl, käyttöaste 75% kapasiteetista	Kunnan tilastot, kyselyt

Ihastu Iittiin!

2. Työpaikkojen lisääntyminen – litti yrittäjyyden kasvun ja uusien työpaikkojen kärkeen

---

Mittari	Kuvaus	Tavoite/arvio	Seurannan lähde
Nettolisäys työpaikoissa	Uusien vs. poistuneiden työpaikkojen määrä	20-30/vuosi	Tilastokeskus, kunta
Yritysten määrä	Rekisteröidyt uudet yritykset	20/vuosi	Yritysrekisteri
Yritysneuvontapalveluiden käyttö	Konsultointikäynnit, starttivuodet	Kasvu 10 %/vuosi	Kunnan elinkeinopalvelut, Ladec
Yritystonttien kysyntä ja myynti	Varattujen tonttien määrä	1 kpl tavoite	Kaavoitus, myyntitilastot
Teemoitettujen yritystilaisuuksien määrä ja osallistujat	Tilaisuuksien määrä ja osallistuneet	4 kertaa/vuosi, +10 % osallistujia/vuosi	Kunnan elinkeinopalvelut, Ladec
Työpaikkojen pysyvyys	1–3 vuotta toimineiden uusien yritysten osuus	>80 %	Elinkeinopalvelut, Ladec

Ihastu Littiin!

3. Talous tasapainossa – Turvataan kunnan tulevaisuus ja luodaan taloudellista liikkumavaraa

---

Mittari	Kuvaus	Tavoite/arvio	Seurannan lähde
Tilikauden tulos	Ylijäämä/alijäämä	Positiivinen / vähintään +0,5 % kunnan budjetista v. 2030 mennessä	Tilinpäätös
Kriisikuntakriteerien täyttyminen	Lainamäärä, toimintakatteen riittävyys	Ei ylity suunnittelukaudella	Tilinpäätös, Kuntaliitto
Tilatehokkuusindeksi	Käytetty pinta-ala / käyttötarve / käyttöaste	Parannus 5 %/vuosi	Kiinteistötilastot
Verotulojen kehitys	Verotulo / asukas Kiinteistövero/vuosi	Kasvu väestön ja kiinteistökehityksen mukana	Kunnan talousraportti

Ihastu Iittiin!

4. Kuntaimageon vahvistaminen – litti tunnetaan positiivisena, elinvoimaisena ja yhteisöllisenä kuntana

---

Mittari	Kuvaus	Tavoite/arvio	Seurannan lähde
Positiivinen tunnettuus	Asukaskysely, seudullinen bränditutkimus	+5 % vuodessa	Kyselytutkimus, Liana
Sosiaalisen median näkyvyys	Kattavuus	Kasvu 10 %/2030 mennessä	Kunnan some-tilastot, Liana
Brändikampanjoiden tavoitavuus	Kampanjan katselut ja osallistujat	+10 % vuodessa	Kampanjaraportit
Kuntalaisten osallistuminen	Osallistuminen tapahtumiin, kyselyihin	Kasvu 5 % vuodessa	Kunnan tapahtumaraportit
Medianäkyvyys	Positiivisten artikkeleiden määrä	+5 % vuodessa	Mediat seuranta, Liana
Palautteiden laatu	Kysely: kuinka hyvin kunta vastaa odotuksiin	>80 % tyytyväisiä	Kuntalaiskysely

Ihastu Littiin!

Mittaristo ankkuroituna EVP-indeksiin

Teema	Mittari	EVP-indeksin vastaava muuttuja	Tietolähde / Seuranta	Tavoitetyyppi
1. Työ ja talous	Työpaikkojen nettolisäys vuodessa	Avoimen sektorin työpaikkamuutos	Tilastokeskus / TEM	Kasvava trendi
	Uudet yritykset per 1 000 asukasta	Yrityisperustanta, yritystiheys	PRH, Business Finland	Kasvava trendi
	Kunnan talouslukuindeksi (tulos, velka, investoinnit)	Talouslukuindeksi	Kunnan talousraportointi	Positiivinen tulos 3/5 v.
2. Väestö ja asuminen	Väestön nettomuutos (kokonaismuutto)	Väestönmuutos (%)	Tilastokeskus / Digi- ja väestötietovirasto	+0,5 % / vuosi
	Uusien asuinrakennusten valmistuminen	Valmistuneet asunnot / 10 000 asukasta	Rakennusvalvonta	Kasvava trendi
	Kesäasukkaiden määrä	Kesäasukkaat 100 as. kohden	Väestötilasto	+10 / vuosi
3. Osaaminen ja työikäinen väestö	Koulutustasoindeksi	Koulutustasoindeksi	Tilastokeskus	Parempi kuin Kymenlaakson keskiarvo
	Työllisyysaste (35–44 v)	Työllisyysaste 35–44	TEM / Tilastokeskus	+2 %-yks. / 3 v
4. Vetovoima ja pitovoima	Nuorten ja työikäisten nettomuutto	15–34 v. nettomuutto	Tilastokeskus	Positiivinen
	Medianäkyvyys ja tunnettuus (ansaittu näkyvyys)	-	Kunnan viestintä / mediaseuranta	10 % kasvu/vuosi
	Kuntalaiskysely: "litti hyvä paikka elää ja yrittää"	-	Kunnan oma kysely	4/5 keskiarvo

Ihastu Iittiin!

Ihastu Iittiin!